

**Затверджено на засіданні
кафедри конституційного, міжнародного
та адміністративного права
Протокол №1 від 31.08.2022р.**

**Програмові вимоги до державного екзамену для магістрів
спеціалізація 01 «Публічна служба»**

ПРАВОВІ ЗАСАДИ ПУБЛІЧНОГО КОНТРОЛЮ

ТЕМА. КОНТРОЛЬ В СИСТЕМІ ПУБЛІЧНОЇ СЛУЖБИ

Поняття та види політичних посад за законодавством України. Види контролю за політичними посадовцями. Особливості контрольних повноважень політичних посадовців. Порівняльний аналіз правового статусу осіб на яких поширюється дія Закону України «Про державну службу» і на яких його дія не поширюється (політичних посадовців).

Поняття ознаки та види парламентського контролю. Фінансовий контроль Рахункової палати України як вид парламентського контролю. Контроль Уповноваженого Верхової Ради України з прав людини. Громадські слухання та обговорення.

Поняття та функції національної поліції в Україні. Правовий статус поліцейського. Поняття та види поліцейських повноважень. Поліцейський контроль. Особливості застосування поліцейських заходів впливу. Громадський контроль за діяльністю національної поліції.

Поняття та функції національної гвардії України. Особливості правового статусу Національної гвардії: характеристика субординаційних та координаційних відносин, контрольні повноваження гвардійців (зокрема щодо застосування запобіжних заходів на територіях, суміжних з територіями ООС).

Поняття та функції прокуратури. Прокурорський нагляд: сучасні особливості.

Правовий статус суддів в Україні. Суддівський контроль: поняття, методи, завдання.

Поняття місцевого самоврядування та його системи. Відмежування контролю місцевих рад (об'єднаних територіальних громад) від контролю місцевих державних адміністрацій. Поняття та методи муніципального контролю.

Контрольна діяльність у системі дипломатичної служби. Відомчий контроль. Особливості президентського контролю в дипломатичних відносинах.

Поняття військового обов'язку. Військовий облік – як метод публічного контролю за виконанням військового обов'язку (поняття, суб'єкти проведення, процедура здійснення).

Види публічної інформації. Поняття та процедура подання запиту на отримання публічної інформації. Поняття персональних даних. Контроль за доступом до публічної інформації та захист персональних даних публічних осіб.

Антимонопольний контроль: поняття, завдання. Поняття та види природних монополій, діяльність національних комісій природних монополій як суб'єктів державного контролю за діяльністю, яка підпадає під природні монополії.

ТЕМА. ПУБЛІЧНИЙ КОНТРОЛЬ ЩОДО ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ В УКРАЇНІ

Поняття корупції та корупційного правопорушення. Антикорупційна політика та антикорупційні програми. Контрольна діяльність Національного агентства з питань запобігання корупції. Участь громадськості в заходах щодо запобігання корупції (громадський антикорупційний контроль).

Декларація осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування: порядок подання та інформація, яка зазначається.

Моніторинг способу життя суб'єктів декларування та спеціальна перевірка.

Антикорупційна експертиза нормативно-правових актів.

ПРАВО ЄС

ТЕМА. ОСНОВИ КОНТРОЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ІНСТИТУЦІЙ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

Еволюція Європейського Парламенту. Місце Європейського парламенту в системі органів Європейського співтовариства. Формування Європейського парламенту. Функції та повноваження Європейського парламенту. Структура й організація роботи Європейського парламенту. Голова Європейського парламенту: порядок обрання та повноваження. Склад та порядок формування Бюро Європейського парламенту. Його повноваження. Комісії Європейського парламенту.

Політичні групи та парламентські комітети. Політичне управління, бюджет і законодавство.

Статус Ради Європейського Союзу. Місце Ради в системі органів Європейського Союзу. Склад і порядок формування Ради Європейського Союзу. Повноваження Ради Європейського Союзу: обсяг і зміст. Загальна та спеціальна Рада Європейського Союзу. Посада голови Ради Європейського Союзу та порядок її заміщення. Комітет постійних представників (КОРЕПЕР). Сесії та засідання Ради. Порядок роботи та прийняття рішень. Особливості прийняття актів у Раді Європейського Союзу на основі одноголосності та кваліфікованої більшості. Прийняття актів у рамках Європейського Співтовариства (або першого стовпа ЄС). Прийняття актів у рамках спільної зовнішньої політики та політики безпеки (СЗБП, або другого стовпа ЄС). Прийняття актів у рамках співробітництва в сфері охорони порядку та кримінального правосуддя (або третього стовпа ЄС). Відповідальність Ради Європейського Союзу.

Місце Європейської комісії в системі органів Європейського Союзу. Склад, порядок формування та повноваження Європейської Комісії. Правовий статус членів Європейської Комісії. Гарантії їхньої незалежності. Голова Європейської Комісії та його основні повноваження. Правовий статус заступників голови та комісарів Європейської Комісії. Генеральні директорати та інші структурні підрозділи Європейської Комісії. Політична відповідальність Європейської Комісії.

Модель "уряду". Функції та повноваження уряду ЄС. Договірні положення. Законодавчі повноваження Комісії. Делегування функцій Ради та принципи роботи.

Організаційно-правова структура судової системи Європейського Союзу. Основні принципи та правила судового провадження. Порядок формування Суду Європейських Співтовариств. Розмежування юрисдикції Суду Європейських Співтовариств і Суду першої інстанції.

КОНСТИТУЦІЙНА ЮРИСДИКЦІЯ

ТЕМА. КОНСТИТУЦІЙНО-СУДОВИЙ ПРОЦЕС В УКРАЇНІ

Форми звернень до Конституційного Суду України : конституційне подання та конституційне звернення.

Суб'єкти права на звернення до Конституційного Суду України. Відкликання конституційного подання (звернення).

Стадії провадження в Конституційному Суді України. Види проваджень (усне та письмове). Відкриття конституційного провадження .

Підстави відмови у відкритті провадження. Підготовка справи до судового розгляду.

Форми діяльності Конституційного Суду України: засідання, пленарне засідання. Учасники конституційного провадження, їх права і обов'язки. Процедура розгляду конституційного подання (звернення) колегією суддів. Рішення, що ухвалюються колегією суддів .

Порядок розгляду справи на пленарному засіданні Суду та винесення рішень. Окрема думка судді Конституційного Суду України.

Юридична сила рішень та висновків Конституційного Суду України. Верховенство рішень Конституційного Суду України як гарантія їх виконання. Остаточність, неоскаржуваність і обов'язковість рішень Конституційного Суду України. Перегляд рішень Конституційного Суду України за нововиявленими обставинами.

Правові позиції Конституційного Суду України: поняття, види, юридична сила.

Вплив правових позицій Суду на правотворчу та правозастосовну діяльність в Україні. Перегляд Конституційним Судом України своїх правових позицій.

Справи, пов'язані з гарантуванням та захистом конституційного ладу України (про верховенство права, про демократичний характер держави, про принцип пріоритету прав людини, про гарантування народного суверенітету, про референдум та вибори як форми безпосередньої демократії, про мовну політику , про поділ державної влади, про правове обмеження державної влади). Справи, пов'язані із внесенням змін до Конституції України.

Справи, пов'язані із реалізацією та захистом прав людини (про конституційний принцип рівності; про право людини на життя; про право на свободу пересування і вільний вибір місця проживання; про право на доступ до інформації, на свободу думки і слова; про право на об'єднання; про право брати участь у всеукраїнському та місцевих референдумах; про право вільно обирати і бути обраними до органів державної влади та органів місцевого самоврядування; про право збиратися мирно, без зброї і проводити збори, мітинги, походи і демонстрації; про право власності тощо)

Справи, пов'язані із функціонуванням Верховної Ради України та її органів (про регламент Верховної Ради України; про дострокове припинення повноважень Верховної Ради України; про компетенцію Верховної Ради України; про законодавчий процес; про порядок голосування на пленарних засіданнях; про правові акти Верховної Ради України; про правовий статус комітетів та фракцій Верховної Ради України; про статус народного депутата України тощо).

Справи, пов'язані із функціонуванням інституту президентства в Україні (про дату виборів і строк перебування на посту; про повноваження Президента України (у сфері взаємодії з Верховною Радою України; у сфері взаємодії із виконавчою владою; у сфері взаємодії із судовою владою ; із проголошення всеукраїнського референдуму; із керівництва зовнішньополітичною діяльністю ; із керівництва у сферах національної безпеки і оборони); про правові акти Президента України).

Справи, пов'язані із функціонуванням органів виконавчої влади (про формування Кабінету Міністрів України; про повноваження Кабінету Міністрів України; про статус члена Кабінету Міністрів України; про відповідальність Кабінету Міністрів України; про статус центральних та місцевих органів виконавчої влади).

Справи, пов'язані із функціонуванням органів судової влади та прокуратури (про підсудність і підвідомчість питань органам судової влади; про незалежність і недоторканність суддів; про порядок оскарження судових рішень; про статус Вищої Ради правосуддя; про статус прокуратури).

Справи, пов'язані із територіальним устроєм України: про принципи територіального устрою; про систему територіального устрою України; про правову природу Конституції АРК; про статус депутатів Верховної Ради АРК.

Справи, пов'язані із функціонуванням місцевого самоврядування (про принцип матеріально-фінансової самостійності, про право територіальних громад на об'єднання, про статус районних у містах рад , про систему виконавчих органів місцевих рад, про статус сільського, селищного, міського голови, про особливості організації влади в містах Києві та Севастополі). Статус об'єднаних територіальних громад після реформи місцевого самоврядування.

ТЕМА. ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ (ПАРЛАМЕНТ).

Правовий статус Верховної Ради України. Ознаки законодавчого органу держави. Склад і структура парламенту України, організація його роботи, завдання і функції.

Порядок формування комітетів, тимчасових і спеціальних комісій, а також тимчасових слідчих комісій Верховної Ради. Правовий статус Голови Верховної Ради України та його першого заступника. Парламентські комітети, їх види та функції.

Форми роботи Верховної Ради України. Особливості проведення першої сесії нового скликання, чергових та позачергових сесій. Апарат Верховної Ради України, його чисельність, структура та функції.